

**PRAVILA OCENJIVANJA USAGLAŠENOSTI PROIZVODA
U TEHNIČKOM OPITNOM CENTRU**

**1. INFORMISANJE O POSTUPKU OCENJIVANJA USAGLAŠENOSTI
PROIZVODA**

Tehnički opitni centar preko dokumenata:

- *B.00.109 Pr2 Opšti uslovi ocenjivanja usaglašenosti proizvoda*
- *B.00.109 Pr7 Pravila ocenjivanja usaglašenosti proizvoda,*
- *B.00.109 Pr8 Pravila za korišćenje Isprava o usaglašenosti proizvoda,*
- *C.00.053 Cenovnik usluga ocenjivanja usaglašenosti proizvoda.*

neposredno informiše isporučioce o postupku ocenjivanja usaglašenosti proizvoda i uslovima dodele Isprava o usaglašenosti. Ovi dokumenti se redovno ažuriraju i dostavljaju se svim zainteresovanim stranama, a dostupni su i preko Internet sajta www.toc.vs.rs.

**2. ISKAZIVANJE NAMERE ZA OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI
PROIZVODA**

Pre podnošenja zvaničnog zahteva za ocenjivanja usaglašenosti proizvoda isporučilac se obraća Tehničkom opitnom centru zahtevom sa iskazanom namerom da se izvrši ocenjivanja usaglašenosti konkretnog proizvoda. Početni zahtev sa iskazanom namerom za ocenjivanje usaglašenosti proizvoda može da podnese:

- proizvođač
- zastupnik,
- uvoznik,
- distributer.

Zahtev sa iskazanom namerom upućuje se na memorandumu podnosioca zahteva i mora biti overeno od strane ovlašćenog lica. U pismu se ukratko daje opis proizvoda za ocenjivanja usaglašenosti (naziv, tip, proizvođač, zemlja porekla, uvoznik), navode se standardi i propisi u odnosu na koje treba izvršiti ocenjivanje usaglašenosti ako su oni poznati isporučiuocu, kao i drugi relevantni podaci koji mogu bliže da objasne iskazani zahtev.

Iskazana namera za ocenjivanja usaglašenosti se preispituje u Tehničkom opitnom centru, koji donosi odluku da li su ispunjeni uslovi za pokretanje postupka, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice, a pre svega obim imenovanja.

Imenovano telo i podnosilac zahteva, međusobna prava i obaveze u vezi sa sprovođenjem ocenjivanja, uređuju Opštim uslovima ocenjivanja usaglašenosti proizvoda.

3. DOSTAVLJANJE PONUDE I INFORMISANJE KORISNIKA

Ukoliko je doneta odluka da se otpočne proces ocenjivanja usaglašenosti, Imenovano telo izrađuje ponudu prema važećem cenovniku C.00.053, za pregled kompletnosti dostavljene dokumentacije, koje sprovodi Imenovano telo i dostavlja je isporučiocu. Uz ponudu isporučiocu se dostavlja:

- *B.00.109 Pr1 Zahtev za ocenjivanja usaglašenosti proizvoda u kome navodi koji aspekti bitnih zahteva se moraju oceniti*
- *B.00.109 Pr2 Opšti uslovi ocenjivanja usaglašenosti proizvoda*
- *B.00.109 Pr7 Pravila ocenjivanja usaglašenosti proizvoda,*
- *B.00.109 Pr8 Pravila za korišćenje isprava o usaglašenosti proizvoda*
- *B.00.109 Pr9 Izgled znaka o usaglašenosti.*

U zahtevu za ocenjivanja usaglašenosti proizvoda (obrazac B.00.109 Pr1) u tački 4 navodi se koje priloge (dokumentaciju) treba isporučilac da dostavi uz zahtev za ocenjivanja usaglašenosti proizvoda.

Ukoliko je zaključeno da nisu ispunjeni uslovi za otpočinjanje procesa ocenjivanja usaglašenosti, Imenovano telo priprema odgovor isporučiocu sa obrazloženjem i, ako je potrebno, predlogom mera koje isporučilac treba da preduzme da bi se započeo postupak ocenjivanja usaglašenosti u roku koji Imenovano telo i podnosilac zahteva sporazumno odrede, a koji ne može biti duži od 60 dana.

U slučaju da podnosilac zahteva ne postupi u skladu sa obaveštenjem iz prethodnog stava, Imenovano telo može da sprovede delimično ocenjivanje usaglašenosti u obimu koji je moguć prema podnetoj dokumentaciji, uz pristanak podnosioca zahteva.

4. PODNOŠENJE I PREISPITIVANJE ZAHTEVA OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI PROIZVODA

Zahtev za ocenjivanje usaglašenosti korisnik podnosi se na zvaničnom obrascu B.00.109 Pr1 potpisanom od strane ovlašćenog predstavnika. Uz zahtev za ocenjivanje usaglašenosti isporučilac dostavlja i naznačene priloge (dokumentaciju) iz tačke 4 Zahteva.

Uz ovaj zahtev podnosi se pisana izjava da zahtev nije podnet drugom Imenovanom telu, potpisanom od starane odgovornog lica i overena originalnim pečatom.

Primljeni zahtev za ocenjivanja usaglašenosti preispituje Komisija za ocenjivanja usaglašenosti Tehničkog opitnog centra, koja uzimajući u obzir sve relevantne činjenice donosi odluku da li da se nastavi postupak ocenjivanja usaglašenosti ili da se zahtev odbije.

Ako je doneta pozitivna odluka o pokretanju postupka ocenjivanja usaglašenosti podnosiocu zahteva se dostavlja račun za avansno plaćanje usluge ocenjivanja usaglašenosti.

5. OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI PROIZVODA

Radni tim Tehničkog opitnog centra – Imenovano telo sprovodi ocenjivanje usaglašenosti prema:

- *Zakonu o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti („Službeni*

glasnik RS“ br. 36/2009)

- *Uredba o načinu sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti, sadržaju isprave o usaglašenosti, kao i obliku, izgledu i sadržaju znaka usaglašenosti („Službeni glasnik RS“ br. 98/2009)*
- *Pravilniku o elektromagnetskoj kompatibilnosti („Službeni glasnik RS“ br. 25/2016)*
- Dostavljene tehničke dokumentacije i Deklaracije proizvođača;
- Standardima i drugim relevantnim dokumentima navedenim u Zahtevu za ocenjivanje usaglašenosti;
- postupcima definisanim *Uputstvom o pregledu tehničke dokumentacije sa izdavanjem potvrde ili izjave o usaglašenosti iz oblasti EMC.*

Na osnovu pregleda tehničke dokumentacije radni tim za ocenjivanja usaglašenosti izrađuje Zapis o pregledu tehničke dokumentacije proizvoda. Sadržaj, forma, usvajanje, verifikacija i odobravanje Zapisa definisani su *Uputstvom o pregledu tehničke dokumentacije sa izdavanjem potvrde ili izjave o usaglašenosti iz oblasti EMC.*

Pri ocenjivanju usaglašenosti, Imenovano telo dužno je da:

1. sprovede ocenjivanje usaglašenosti samo u obimu koji je potreban, u skladu sa tehničkim propisom, bez dodatnih zahteva prema podnosiocu zahteva;
2. sprovede ocenjivanje usaglašenosti efikasno i ekonomično, u najkraćem mogućem roku i sa najvećim stepenom stručnosti i profesionalizma;
3. obaveštava podnosioca zahteva, na njegovo traženje, o stanju postupka ocenjivanja usaglašenosti i eventualnim razlozima kašnjenja, kao i da mu pruža druga potrebna obaveštenja;
4. da obezbedi brzo i efikasno postupanje po prigovorima na rad i odluke Imenovanog tela u vezi sa sprovođenjem ocenjivanja usaglašenosti.

Troškove ocenjivanja usaglašenosti snosi podnosilac zahteva.

Troškove ocenjivanja usaglašenosti Imenovano telo obračunava i naplaćuje prema važećem cenovniku C.00.053 primenom jednakih kriterijuma, bez obzira da li je podnet zahtev ocenjivanja usaglašenosti proizvoda domaćeg ili stranog porekla i pod istim uslovima ne može biti različit.

Podnosilac zahteva može da povuče zahtev za ocenjivanja usaglašenosti, s tim da je dužan da Imenovanom telu nadoknadi srazmeran deo naknade, ako je sprovođenje ocenjivanja usaglašenosti započeto.

U slučaju povlačenja zahteva za ocenjivanja usaglašenosti, Imenovano telo je dužno da vrati podnetu dokumentaciju.

7. OCENJIVANJE PROIZVODA

Komisija za ocenjivanja usaglašenosti Tehničkog opitnog centra na osnovu:

- Zapisa o pregledu tehničke dokumentacije proizvoda

- kriterijuma datim u *Pravilniku o elektromagnetnoj kompatibilnosti („Službeni glasnik RS“ br. 25/2016)* i drugih relevantnih dokumenata;

ocenjuje ispunjenje svih kriterijuma odnosno šeme ocenjivanja usaglašenosti proizvoda i Pravila ocenjivanja usaglašenosti u Tehničkom opitnom centru.

Predlog komisije može biti:

- predlaže se direktoru da se izda Potvrda o usaglašenosti proizvoda, jer su ispunjeni svi bitni zahtevi, koje je naveo Korisnik;
- predlaže se direktoru da se odbija izdavanje isprave o usaglašenosti proizvoda i podnosiocu zahteva vraća podnetu dokumentaciju;
- da se obavesti podnosilac zahteva da dopuni zahtev ili otkloni nedostatke u roku koji Imenovano telo i podnosilac zahteva sporazumno odrede, a koji ne može biti duži od 60 dana.

8. OTKLANJANJE NEUSAGLAŠENOSTI I VERIFIKACIJA

Korisnik usluge je u obavezi da otkloni utvrđene neusaglašenosti u dogovorenom roku. U slučaju da podnosilac zahteva ne postupi sa dostavljenim obaveštenjem od strane Imenovanog tela o otklanjanju utvrđenih neusaglašenosti, Imenovano telo može da sprovede delimično ocenjivanje u obimu, koji je moguć prema podnetoj dokumentaciji, uz pristanak podnosioca zahteva.

Na osnovu izveštaja o preduzetim merama dostavljenog u traženom roku, radni tim Imenovanog tela Tehničkog opitnog centra vrši verifikaciju otklonjenosti neusaglašenosti. O izvršenoj verifikaciji izrađuje se zapis o otklonjenosti nedostataka – kao novi dokument.

Ako podnosilac zahteva ne da pristanak iz stava 1 ovog člana ili ako ocenjivanje usaglašenosti nije moguće sprovesti u skladu sa zahtevom i podnetom dokumentacijom, odnosno ako Imenovano telo utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje isprave o usaglašenosti, donosi odluku kojom odbija izdavanje isprave o usaglašenosti i podnosiocu zahteva vraća podnetu dokumentaciju.

9. ODLUČIVANJE O DODELI ISPRAVE O USAGLAŠENOSTI

Predlog za dodelu isprave o usaglašenosti donosi komisija za ocenjivanje usaglašenosti (tačka 7 ovih pravila).

Direktor Tehničkog opitnog centra na osnovu svih relevantnih dokumenta i zapisa generisanih tokom postupka ocenjivanja odlučuje o izdavanju ili odbijanju izdavanja isprave o usaglašenosti i o tome donosi rešenje.

10. DODELA ISPRAVE O USAGLAŠENOSTI

Imenovano telo, nakon pregleda dostavljene tehničke dokumentacije, ocenjuje da li tehnička dokumentacija dokazuje ispunjenost zahteva iz Pravilnika.

Ako utvrdi usaglašenost aparata, na osnovu pregledane Deklaracije o usaglašenosti za konkretnu vrstu, odnosno tip aparata i odgovarajućeg dela tehničke dokumentacije, najčešće izveštaja o ispitivanju na primenjene standarde (koji su navedeni u Deklaraciji), Imenovano telo izdaje, odnosno sačinjava **Potvrdu o usaglašenosti**.

Potvrda o usaglašenosti sadrži, naročito, podatke o poslovnom imenu, odnosno nazivu proizvođača, naziv Pravilnika i službenog glasnika Republike Srbije u kome je on objavljen, kao i vrsu i tip aparata čija se usaglašenost potvrđuje. Potvrda o usaglašenosti može da sadrži i druge podatke, kao što su podaci o podnosiocu zahteva za izdavanje ove potvrde.

Izdana Potvrda o usaglašenosti važi za isti tip, odnosno vrstu aparata istog proizvođača **pet godina** od dana izdavanja.

Potvrda o usaglašenosti je dokument, koji prati proizvod, prilikom uvoza i kasnije prilikom stavljanja na tržište Republike Srbije, koja služi kao dokaz o usaglašenosti i koju je isporučilac proizvoda dužan da stavi na raspolaganje prilikom uvoznog carinjenja.

S obzirom na sve karakteristike Potvrde o usaglašenosti, kao i da Potvrdu o usaglašenosti ne izdaje državni organ u formi upravno-pravnog akta, već Imenovano telo, a radi sprečavanja nepotrebnih prepreka u trgovini, pravno je moguće da se Potvrda o usaglašenosti izda na zahtev jednog privrednog subjekta (inostrani proizvođač, njegov zastupnik, predstavnik, ogranak i sl. kao "nosioca Potvrde o usaglašenosti"), a da prilikom uvoza i kasnije u prometu koristi drugi privredni subjekat (uvoznik ili distributer).

Taj drugi privredni subjekat, koji koristi Potvrdu o usaglašenosti (uvoznik ili distributer) trebao bi da ima pismeno ovlašćenje za njeno korišćenje, odnosno upotrebu od strane „nosioca Potvrde o usaglašenosti“, kako bi se sprečile eventualne zloupotrebe i „trgovina“ ovim potvrdama

Pismeno ovlašćenje za korišćenje Potvrde o usaglašenosti važno bi do roka označenog u ovlašćenju ili do njegovog opoziva, a najkasnije do isteka roka važenja Potvrde o usaglašenosti na koju se to ovlašćenje odnosi.

Imenovano telo vodi evidenciju o izdatim Potvrdama o usaglašenosti i na zahtev proizvođača ili njegovog zastupnika, odnosno uvoznika izdaje **Izvod iz evidencije**, koji sadrži, naročito podatke o poslovnom imenu, odnosno nazivu proizvođača i vrsti, odnosno tipu aparata za koji je izdata Potvrda o usaglašenosti i roku njenog važenja, kao i podatke o podnosiocu zahteva za izdavanje tog Izvoda.

U pogledu korišćenja Izvoda iz evidencije izdatih Potvrda o usaglašenosti od strane Imenovanog tela, ovaj Izvod u pravnom prometu ne bi trebalo da koristi bilo koje drugo lice, osim lica koje je u Izvodu označen kao podnosilac zahteva za njegovo izdavanje, niti se pravo na korišćenje tog Izvoda može prenositi pismenim ovlašćenjem na druga lica. Ovo s obzirom na to da svako zainteresovano lice može zahtevati i dobiti Izvod iz evidencije o izdatim Potvrdama i koristiti ga u pravnom prometu za svoje potrebe. Svako prenošenje ovog Izvoda na druga lica bi moglo da obesmisli cilj i suštinu ovog dokumenta, a moglo bi da dovede i do određenih zloupotreba, „trgovine“ i u krajnjem slučaju nelojalne konkurencije na tržištu.

Izvod iz evidencije o izdatoj Potvrdi o usaglašenosti ima rok važenja koji je identičan roku važenja konkretno izdate Potvrde o usaglašenosti.

Isprava o usaglašenosti izrađuje se u dva primerka, od kojih se jedan dostavlja podnosiocu zahteva, a drugi zadržava Imenovano telo.

Za nove isporuke aparata iz uvoza (istog proizvođača, iste vrste, odnosno istog tipa aparata) za koji je već izdata Potvrda o usaglašenosti ne podnosi se novi zahtev za izdavanje, a kao dokaz o važenju te Potvrde može se koristiti i Izvod iz evidencije o izdatim potvrdama koji izdaje Imenovano telo.

Na osnovu Potvrde o usaglašenosti ili Izvoda iz evidencije izdatih od Imenovanog tela,

proizvođač ili njegov zastupnik, odnosno uvoznik stavlja na aparat Srpski znak usaglašenosti.

Na osnovu pozitivnog rešenja o izdavanju Isprave o usaglašenosti i potvrde o izmirenju finansijskih i drugih obaveza direktor Tehničkog opitnog centra potpisuje ispravu o usaglašenosti. U odsustvu direktora Ispravu o usaglašenosti potpisuje pomoćnik direktora za kvalitet ili pomoćnik direktora za naučno istraživački rad.

Na zahtev lica, kome je izdata isprava o usaglašenosti, Imenovano telo može izdati novi originalni primerak isprave o usaglašenosti (duplikat).

Kada je rešenje o izdavanju Isprave o usaglašenosti, negativno, podnosilac zahteva se pismeno obaveštava da je njegov zahtev odbijen i da protiv rešenja može podneti žalbu državnom organu koji je doneo relevantni tehnički propis u roku od 8 (osam) dana od dana dobijanja rešenja.

11. NADZOR NAD PROIZVODOM ZA KOJI JE IZDATA ISPRAVA O USAGLAŠENOSTI

Imenovano telo, posle izdavanja isprave o usaglašenosti, vrši proveru usaglašenosti proizvoda, kojom utvrđuje da li proizvod, koji je bio predmet ocenjivanja usaglašenosti i dalje ispunjava zahteve tehničkog propisa i uslove pod kojim je izdata isprava o usaglašenosti.

Prilikom provere iz prethodnog stava primenjuju se odredbe „*Uredbe o načinu sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti, sadržaju isprave o usaglašenosti, kao i obliku, izgledu i sadržaju znaka usaglašenosti*“ („*Službeni glasnik RS*“ br. 98/2009)

Ako se proverom utvrdi da je proizvod, koji je bio predmet ocenjivanja usaglašenosti izmenjen, ali tako da te izmene ne menjaju svojstva proizvoda, isprava o usaglašenosti važi i za tako izmenjen proizvod.

Ako se proverom utvrdi da je proizvod, koji je bio predmet ocenjivanja usaglašenosti izmenjen tako da su te izmene uticale na izmenu bilo kojeg svojstva proizvoda, Imenovano telo će ponoviti sprovođenje ocenjivanja usaglašenosti tako izmenjenog proizvoda.

Ponovljeno sprovođenje ocenjivanja usaglašenosti izmenjenog proizvoda ograničeno je samo na ocenjivanje uticaja izmena na svojstva proizvoda iz prethodnog stava, na usaglašenost proizvoda sa propisanim zahtevima.

11.1. Sprovođenje korektivnih mera

Ako prilikom provere, Imenovano telo utvrdi da proizvod više ne ispunjava zahteve tehničkog propisa i uslove pod kojim je izdata isprava o usaglašenosti, zatražiće od proizvođača da, u primerenom roku, preduzme odgovarajuće korektivne mere, za koje vreme, ako je to potrebno, može privremeno oduzeti ili ograničiti važenje isprave o usaglašenosti.

11.2. Kontrola sprovođenja korektivnih mera

Radni tim i/ili komisija Imenovanog tela Tehničkog opitnog centra vrše kontrolu sprovedenih korektivnih mera o čemu izrađuju zapis sa predlogom za dalji postupak.

Ako radni tim i/ili komisija Imenovanog tela Tehničkog opitnog centra, utvrdi da proizvođač nije preduzeo korektivne mere u primerenom roku, ako mere nisu preduzete u celosti ili preduzete mere nemaju očekivani rezultat, Imenovano telo može da, privremeno ili trajno oduzme ili

ograniči važenje izdate isprava o usaglašenosti, o čemu obaveštava nadležnog inspektora i nadležno ministarstvo.

11.3. Obaveštavanje javnosti

Tehnički opitni centar putem saopštenja i zvaničnih dopisa obaveštava javnost i zainteresovane strane o privremeno oduzetim i oduzetim izdatim Ispravama o usaglašenosti. Podaci o oduzimanju i prestanku važnosti izdatih Isprava objavljuju se i preko Internet sajta www.toc.vs.rs.

12. PONOVRNO OCENJIVANJE

Ponovno ocenjivanje usaglašenosti vrši se nakon isteka važnosti izdate isprave o usaglašenosti.

Postupak ponovnog ocenjivanja sprovodi se u svemu prema odredbama ovih pravila kao i za prvo ocenjivanje usaglašenosti proizvoda.

13. ŽALBE, PRIGOVORI I OSPORAVANJA

Na rad Imenovanog tela, kao i sve odluke Imenovanog tela u vezi sa ocenjivanjem usaglašenosti, podnosilac zahteva može da uloži prigovor o čemu odlučuje organ Imenovanog tela u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji.

Podnosilac zahteva može da, u skladu sa zakonom i posebnim propisom, obavesti ministarstvo u čijem delokrugu je priprema i donošenje tehničkog propisa na osnovu koga se sprovodi ocenjivanje usaglašenosti (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo), o neizvršavanju obaveza Imenovanog tela u vezi sa ocenjivanjem usaglašenosti, a naročito ako Imenovano telo postupa suprotno obavezama utvrđenim u tački 5. ovih Pravila.

Detaljni postupci rešavanja prigovora i žalbi dati su u internom dokumentu „Proceduri za rešavanje tehničkih prigovora i žalbi“ B.00.010.

14. VOĐENJE EVIDENCIJE I ČUVANJE DOKUMENTACIJE

Imenovano telo dužno je da vodi evidenciju o izdatim i oduzetim Ispravama o usaglašenosti, ograničavanju važenja izdatih Isprava o usaglašenosti, kao i o odbijanju izdavanja Isprava o usaglašenosti.

Imenovano telo je dužno da čuva tehničku i drugu dokumentaciju u vezi sa sprovedenim postupkom ocenjivanja usaglašenosti i izdatom Ispravom o usaglašenosti, u roku od 10 godina od dana izdavanja isprave o usaglašenosti, odnosno od dana svakog pojedinačno sprovedenog ocenjivanja usaglašenosti, ako tehničkim propisom nije drugačije određeno.